

peněžitých pohledávek mimo jiné též na základě rozsudku v druhé stolici potvrzeného (auf Grund eines in zweiter Instanz bestätigten Urteiles), bylo-li proti rozsudku druhé stolice podáno dovolání. Ustanovení toto, jež vstoupilo na místo ustanovení poslední věty odstavce třetího, § 505 c. ř. s. (čl. VI. čís. 31 a čl. VIII. čís. 46 cís. nařízení ze dne 1. června 1914 čís. 118 ř. z.), jest ustanovením výjimečným a nelze je proto vykládati extensivně. Není proto pochybným, že titulem k zajištění v tomto případě jest toliko rozsudek prvního soudce, pokud byl v druhé stolici potvrzen, a nikoli snad i nový výrok soudu druhé stolice o útratách odvolacích, který nemusí ani sdíleti osud věci hlavní.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu vymáhajícího věřitele.

Důvody:

Císařským nařízením ze dne 1. června 1914 čís. 118 ř. z. (o úlevách soudů) byla poslední věta § 505 c. ř. s., jež zněla »dovolání proti potvrzujícímu rozsudku druhé stolice nepřísluší odkládacího účinku«, odstraněna, z čehož plyne, že dovolání proti rozsudku druhé stolice, bez rozdílu, zda jedná se o rozsudek potvrzující či změňující, má účinek odkládací. Ustanovení § 371 čís. 1 ex. ř., jež souvisí se změnou provedenou takto ve znění předpisu § 505 c. ř. s., nemá právního významu, který mu přikládá stěžovatelka, nýbrž jím bylo jen vysloveno, že v případě, bylo-li proti potvrzujícímu rozsudku druhé stolice podáno dovolání, může býti na základě rozsudku druhou stolicí potvrzeného, tedy na základě rozsudku první stolice, povolena zajišťovací exekuce i bez osvědčení nebezpečí, v § 370 ex. ř. blíže uvedeného. Povolení zajišťovací exekuce se tedy na útraty, vzešlé v druhé stolici, nemůže v takovém případě vztahovati a to přes ustanovení § 528 c. ř. s. v doslovu novely o úlevách soudu; neboť bylo-li, jako v případě, o nějž tu jde, podáno dovolání proti celému obsahu potvrzujícího rozsudku odvolacího soudu, bylo tím odporováno i výroku o útratách, jenž, bude-li rozsudek druhé stolice ve třetí stolici ve věci samé změněn, může rovněž dojít změny, pokud se týče jich přisouzení (nikoli ovšem pokud jde o výši jednotlivých položek).

Čís. 298.

Nepřípustnost knihovní poznámky žaloby, již domáhá se manžel dle § 1264 obč. zák. zrušení smlouvy o nemovitosti.

(Rozh. ze dne 21. října 1919, R II 133/19.)

Opíraje se o právoplatný rozsudek, jímž manželství sporných stran bylo z jich obapolné viny od stolu a lože rozvedeno, domáhal se manžel proti manželce, pro niž dle smlouvy vloženo vlastnické právo k ideální polovici manželovy usedlosti, dle § 1264 obč. zák. zrušení smlouvy, důsledkem toho zrušení spoluvlastnictví manželky k usedlosti a vkladu převodu jejího spoluvlastnictví na žalobce a učinil návrh na knihovní poznámku této žaloby. První stolice poznámku povovo-

lila, druhá ji zamítla s tímto odůvodněním: V úvahu by mohlo přijít pouze ustanovení § 20 pokud se týče 61 knih. zák. Než není zde předpokladu ani toho, ani onoho ustanovení. Nejednáť se s hlediska § 20 knih. zák. o vyznačení osobních poměrů najmě obmezení v disposičním právu žalované a neodporuje žalobce s hlediska § 61 knih. zák. povolenému vkladu spoluvlastnictví žalované z důvodu neplatnosti.

Nejvyšší soud nevyhověl žalobcovu dovolacímu rekursu.

Důvody:

Nejde tu, jak dovolací stěžovatel tvrdí, o zkrácení jeho knihovních práv dle § 61 knih. zák., neboť zajisté obsahuje manželská a dědická smlouva, hledíc k ustanovení § 32 lit. b) knih. zák. jeho prohlášení, že svoluje ku vkladu vlastnického práva na ideální polovici usedlosti pro žalovanou, a nemohl proto žalobce vkladem, ve smyslu tohoto jeho svolení knihovním soudem nařízeným, býti na svých knihovních právech zkrácen. Poněvadž žalobce nepopírá ani původní platnost manželské a dědické smlouvy, ani platnost knihovního vkladu, na jejím základě povoleného, nýbrž žalobní svůj nárok odvozuje z právního důvodu, teprve později vzniknuvšího, jest zřejmo, že není tu žádného z případů v § 61 knih. zák. uvedených, a byla proto dovolací stížnost zamítnuta.

Čís. 299.

Zabavení zboží státem za dopravy jde bez ohledu na přechod nebezpečí na účet majitele zboží.

(Rozh. ze dne 21. října 1919, Rv. I 481/19.)

Firma A domáhala se žalobou na firmě B zaplacení tržové ceny za vagon uhlí, dne 8. září 1918 z Haliče na žalovanou firmu odeslaný, na cestě však dne 12. září 1918 topírnami státní dráhy v Mor. Ostravě zabraný. Žaloba byla všemi třemi stolicemi zamítnuta, nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Místem plnění byly doly v Haliči, kde se uhlí těžilo, odtud bylo zboží zasláno žalovanému. Dle čl. 345 obch. zák. nese týž nebezpečí, které stihne zboží při provozu. Zákon má tu však na mysli taková nebezpečí, která jednak jsou spojená s provozem (Gefahren des Transportes), jednak jsou při pravidelném běhu věcí předvídatelná. Než zde bylo zboží s ohledem na mimořádné poměry, válkou vyvolané, z vyšších ohledů státních správou státní t. j. topírnou státních drah zabaveno a pro účele státní upotřebeno. Takovéto mimořádné nebezpečí stihá dle zásady § 1311 obč. zák. majitele zboží, a majitelem zboží byl tehdy žalobce, neb nevydav žalovanému duplikát nákladního listu, mohl před dojitím zboží do stanice určené a před odevzdáním nákladního listu dispo-